

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**

Revision 2025

Kommunrevisorernas
Revisionsplan

Innehållsförteckning

KOMMUNAL REVISION	3
Oberoendet	3
Öppenhet och kommunikation.....	3
Revisionsprocessen.....	3
Årlig granskning	3
GRANSKNINGSINSATSER 2025	4
Grundläggande granskning	4
Räkenskapsrevision.....	4
Granskning och bedömning av god ekonomisk hushållning	4
Fördjupade revisionsinsatser	5
Revision i bolag, stiftelser, kommunalförbund m.m.....	9
Bilaga 1 – Ansvarsfördelning nämnder	10
Bilaga 2 – Lekmannarevisorer i bolag, stiftelser och förbund.....	11

KOMMUNAL REVISION

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument som utses av kommunfullmäktige. Uppdraget är att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen och pröva ansvarstagandet. Revisorerna ska uttala sig om kommunens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig och om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamheten.

Kommunrevisionen består av åtta förtroendevalda revisorer som bistås av två yrkesrevisorer vid kommunens egna revisionskontor. Räkenskapsrevisionen och viss verksamhetsrevision upphandlas externt.

OBEROENDET

Revisorerna skall vara både formellt och synbart oberoende i förhållande till dem som granskas. Formellt markeras oberoendet av kommunallagens föreskrifter om valbarhet, jäv, god revisionsred och egen förvaltning samt att revisorernas budget-äskande behandlas av ett särskilt beredningsorgan, kommunfullmäktiges presidium. Sakligt skall oberoendet ta sig uttryck i att vi utför vårt uppdrag opartiskt och med objektivitet.

ÖPPENHET OCH KOMMUNIKATION

Revisionens ambition är att den granskning som genomförs ska främja kommunens utveckling. Öppenhet och kommunikation är en grundläggande princip i revisionsprocessen. Revisionens målgrupper är bland annat fullmäktige, nämnder, styrelse och aktiebolag.

REVISIONSPROCESSEN

Revisionsprocessen börjar med en revisionsplanering som består av omvärldsanalys, riskanalys och upprättande av en revisionsplan. Därefter genomförs de revisionsinsatser som fastställts i revisionsplanen. Revisionsprocessen avslutas med att årets alla granskningar analyseras och bedöms. Då prövar revisorerna om styrelse och nämnder har fullgjort sina uppdrag. I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna om ansvarsfrihet bör tillstyrkas och om fullmäktiges mål för verksamheten har uppfyllts under året.

ÅRLIG GRANSKNING

Revisorerna fastställer årligen en revisionsplan utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Den årliga granskningen omfattar följande delar:

- ❖ Grundläggande granskning
- ❖ Räkenskapsrevision
- ❖ Fördjupade revisionsinsatser
 - Fördjupade granskningar
 - Uppföljning av tidigare granskningar

GRANSKNINGSINSATSER 2025

GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING

Den grundläggande granskningen är basen i den årliga granskningen. Granskningen av styrelse och samtliga nämnder genomförs varje år och ska ge revisorerna underlag till prövningen av styrelsers och nämnders ansvarsutövande. Se bilaga 1 för informell ansvarsfördelning mellan revisorerna.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse och nämnd har tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och lagstiftning. Revisorerna bedömer den struktur som styrelse och nämnd har för detta och hur den är integrerad i organisation, system och det löpande arbetet. Nedan följer en beskrivning av den grundläggande granskningen.

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt och att de föreskrifter som gäller för verksamheten följs.

Risk: Det finns risk för bristande måluppfyllelse, ohörsamhet till mål och riktlinjer fastlagda av fullmäktige samt att styrning, ledning och uppföljning av den interna kontrollen är bristfällig.

Syfte: Det övergripande syftet med granskningarna är att bedöma om nämnden skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Granskningarna ska också svara på om verksamheterna leds och styrs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt svara på om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Under 2025 kommer granskningen särskilt inriktas på nämndernas arbete med att anpassa verksamheten utifrån de demografiska förutsättningarna.

RÄKENSKAPSREVISION

Redovisningsrevision syftar till att undersöka om redovisningen är rättvisande och tillförlitlig samt om säkerheten och (interna) kontrollen i medelsförvaltningen är tillfredsställande.

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR (lagen om kommunal bokföring och redovisning) och god redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är normbildande för god redovisningssed.

Granskning av räkenskaperna görs av sakkunniga på uppdrag av revisorerna enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Den omfattar granskning av:

- årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, driftredovisning och investeringsredovisning samt noter
- sammanställda räkenskaper (om sådana finns)
- förvaltningsberättelse
- delårsrapport

Det sakkunniga bitrådet ska inom ramen för standarden planera, utföra och löpande rapportera sin granskning till revisorerna. Granskning av räkenskaperna upphandlas externt.

GRANSKNING OCH BEDÖMNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Revisionen ska bedöma om resultaten i delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de finansiella mål och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat i budgeten.

FÖRDJUPADE REVISIONSINSATSER

Behov av fördjupade granskningar uppstår när den grundläggande granskningen inte är tillräcklig för att pröva styrelsens eller nämnds ansvarsutövande. De fördjupade granskningarna är avgränsade och inriktade på en viss verksamhet, process eller system. De behandlar ytterst ändamålsenlighet och den interna styrningen och kontrollen i verksamheten. Att följa upp tidigare genomförda granskningar är också en viktig del i revisorernas arbete. Följande fördjupade granskningar kommer att genomföras under året:

1. Arbetet med trygghet och mot kränkande behandling i grundskolan

Skollagen ställer höga krav på att huvudmannen motverkar kränkande behandling gällande planering, aktiva åtgärder och uppföljning. Alla elever i skolan ska också tillförsäkras en trygg och stödjande skolmiljö. Det är skolan och ytterst rektorns ansvar att skapa trygghet och studiero.

I skollagen anges att huvudmannen alltid ska informeras när rektor får kännedom om att en elev känner sig utsatt för kränkande behandling. För att huvudmannen ska vara informerad och kunna följa och bedöma utvecklingen inom i varje enskilt fall är det viktigt att det finns fungerande system för rapportering och kommunikation mellan enheten och huvudmannen.

Kränkande behandling följs upp inom ramen för barn- och utbildningsnämndens systematiska kvalitetsarbete (SKA). De årliga rapporterna visar att anmälningarna varierar mellan skolorna men också mellan pojkar och flickor.

Risk: Brister i trygg skolmiljö och avsaknad av studiero innebär en risk att elever får sämre studieresultat och att elever inte blir behöriga till gymnasieskolan.

Syfte: Syftet med granskningen är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete för att motverka kränkande behandling och för att säkerställa en miljö som präglas av trygghet.

2. Det suicidpreventiva arbetet

Varje år registreras omkring 1 200-1 300 fastställda suicid i Sverige. Ytterligare omkring 300 fall brukar registreras som misstänkta suicid, men där avsikten inte har kunnat styrkas. Av samtliga fall är 70 procent män och det högsta suicidtalet finns bland män över 85 år.

Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att samordna det nationella arbetet inom områdena psykisk ohälsa och suicidprevention. Den nationella samordningen syftar till att stödja verksamheten mellan myndigheter och andra aktörer vars uppdrag och verksamhet har betydelse för befolkningen psykiska hälsa.

Samtidigt är arbetet med att förhindra suicid ett gemensamt ansvar för en rad olika aktörer där regioner och kommuner fyller viktiga funktioner. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden är inte direkt berörda men kan bidra med trivsel- och trygghetsskapande åtgärder.

Risk: Ett otillräckligt arbete och bristande samordning mellan olika aktörer kan medföra att det förebyggande arbetet inte är ändamålsenligt.

Syfte: Syftet med granskningen är att bedöma om berörda förvaltningar bedriver ett ändamålsenligt och effektivt suicidpreventivt arbete och om det finns en tillräcklig samordning med övriga aktörer i länet.

3. Trygghet för de äldre

Oro för att bli utsatt för brott, det sociala klimatet i grannskapet och rädsla för att ramla är några anledningar till otrygghet hos äldre. Brukarundersökningar visar på att bland de äldre som har hemtjänst känner sig de äldre i Östersunds kommun ungefär lika trygga som i liknande kommuner. Däremot visar jämförelser att äldre med särskilt boende känner sig mindre trygga i Östersund än i liknande kommuner och de känner sig även mindre trygga jämfört med äldre med hemtjänst inom Östersunds kommun.

Risk: Det finns en risk att vård- och omsorgsnämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att de äldre känner sig trygga.

Syfte: Granskningens syfte är att bedöma om vård- och omsorgsnämnden har säkerställt att de äldre kan känna sig trygga i den boendeform de har valt.

4. Kommunstyrelsens beslutsprocess

Beredningsprocessen utgör en väsentlig del av den demokratiska processen och inte minst det politiska arbetet. Förtroendevalda ska ha tillgång till beslutsunderlag som är väl beredda, samtidigt som ledtiderna måste vara rimliga. I beredningsprocessen har styrelsen också ett särskilt ansvar att bereda ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens protokoll visar på att kommunstyrelsen hanterar ett omfattande antal ärenden på varje sammanträde vilket riskerar att utrymmet för diskussion och ställningstagande i enskilda ärenden blir begränsat. I flera ärenden avseende motioner och medborgarförslag där ledtiderna har varit långa hänvisas till resursbrist.

Risk: En otillräcklig handläggning av ärenden kan innebära risk för att beslut fattas på felaktiga grunder.

Syfte: Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig ärendeberedning som säkerställer att politiken får tillräckliga underlag för att fatta väl avvägda beslut och inom rimlig tid.

5. Industrietableringar

Kommunen har ett tillväxtmål om att bli 75 000 invånare till 2040. Målet bygger på att nya industrier väljer att etablera sig i kommunen och att det ökade antalet arbetstillfällen lockar medborgare från andra delar av landet. En sådan omfattande samhällsomvandling ställer krav på en långsiktig ekonomisk planering i form av ekonomiska analyser och modeller. Det är även viktigt att infrastrukturinvesteringar; bostäder, personalförsörjning och övrig kommunal service sker i den takt och omfattning som behoven växer fram. Även planprocessen är av stor betydelse när det gäller kommunens expansion.

Risk: Bristande planering kan innebära att kommunens verksamheter och infrastruktur inte anpassas utifrån utvecklingen.

Syfte: Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att det finns en ändamålsenlig planering och framförhållning för att såväl säkerställa att medborgarnas behov tillgodoses som att kommunens ekonomi inte äventyras.

6. Samordning och informationsöverföring

I Mål och budget 2025 med plan 2026-2027 finns ett antal uppdrag som endast kan uppfyllas om hela den kommunala organisationen bidrar. Ett flertal uppdrag innebär att nämnder och bolag behöver samverka och samarbeta med varandra för att nå dessa mål.

Inom förvaltningsorganisationen finns olika exempel på risker med bristande samverkan. Det gäller exempelvis lokalförsörjning, administrativa processer och funktioner. I olika sammanhang har det lyfts att det inom kommunen finns många olika it-system och det finns risk för att förvaltningarna har flera system med samma funktioner.

Risk: En bristande samordning mellan nämnder och förvaltningar kan medföra att organisationen blir ineffektiv, det finns också risker för att vissa frågor ”hamnar mellan stolarna”.

Syfte: Syftet med granskningen är att bedöma om det finns en tillräcklig samordning och informationsöverföring mellan styrelsen och nämnder.

7. Styrning och uppföljning av externa projekt m.m.

Både politiker och tjänstemän deltar i ett antal föreningar, externa arenor, forum och projekt, exempelvis vänorter, entreprenörs- och företagforum, olika kommunsamarbeten etc. Det är viktigt att säkerställa att dessa forum och projekt har tydliga uppdrag och syften som överensstämmer med det kommunala ändamålet och kommunens övergripande mål. I många fall bokförs endast direkta kostnader på projekten medan kostnader för restid och arbetstid bokförs på ordinarie kostnadsställe. Granskningen är i första hand en kartläggning av de forum/projekt som pågår.

Risk: Att externa forum utan tydligt syfte och styrning inte skapar något mervärde för organisationen eller medborgarna och att det inte finns någon kontroll och uppföljning av kostnaderna.

Syfte: Granskningen syftar till att få en bild av om styrelse och nämnder dels har säkerställt att det finns en tillräcklig styrning och kontroll gällande externa forum/projekt, dels att forumen/projekten bidrar till att uppfylla kommunens övergripande mål.

8. Styrning och uppföljning av fritidsanläggningar

I kommunen finns ett stort antal fritidsanläggningar. Föreningarna hyr anläggningarna från kommunen med olika förutsättningar. I vissa fall ingår drift och underhåll av fastigheten i hyresgästens ansvar medan det i andra fall är kommunen som har detta ansvar. Det bör också finnas en tydlig strategi för vilken typ av anläggningar som kommunen ska äga och driva.

Risk: En bristande styrning och uppföljning kan innebära höga kostnader i form av eftersatt underhåll och/eller att anläggningarnas värde minskar.

Syfte: Syftet med granskningen är att bedöma om kultur- och fritidsnämndens har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av fritidsanläggningar och om den interna kontrollen är tillräcklig.

9. Seriositetskontroll av leverantörer

Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Ekobrottsmyndigheten lyfter fram vikten av att genomföra så kallade seriositetskontroller för att identifiera oseriösa företag. Kontroller ska göras initialt vid upphandling, men också under pågående avtalstid. Oseriösa företag fuskar ofta med skatter och avgifter, men även med att följa de lagar som finns avseende arbetsmiljö, kvalitet, tillstånd och annat som för ett seriöst företag är en naturlig del av företagandet. Detta medför att de oseriösa företagen oftast kan erbjuda tjänster till ett lägre pris än de seriösa företagen. Oseriösa företag kan också ha en koppling till välfärdsbrottslighet.

Risk: Risk finns att utbetalning sker till oseriösa leverantörer vilket kan innebära att skattepengar sponsrar brottslig verksamhet.

Om kommunen brister i sin kontroll av leverantörer finns bland annat risk att anställda i företagen far illa, att det ger negativa konsekvenser för miljön och att kommunens medel finansierar brottslig verksamhet.

Syfte: Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer och leverantörsbetalningar.

10. Uppföljning av tidigare granskningar

En viktig del i revisorernas arbete är att följa upp tidigare genomförda granskningar för att få svar på om åtgärder har vidtagits utifrån revisorernas kritik och rekommendationer. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Följande granskningar som genomfördes 2023 har valts ut för ytterligare uppföljning:

- Personal- och kompetensförsörjning
- Barn i behov av särskilt stöd

Syfte: Granskningen syftar till att bedöma om styrelse och berörda nämnder har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnats i genomförda granskningar.

REVISION I BOLAG, STIFTELSE, KOMMUNALFÖRBUND M.M.

Så som föreskrivs i kommunallagen har en del av de förtroendevalda revisorerna utsetts till lekmannarevisorer/revisorer i bolag, stiftelser, kommunalförbund och samordningsförbund. På det sättet samordnas revisionen för hela "koncernen".

Kommunalförbunden är en egen juridisk person där revisorerna har ett självständigt uppdrag. En revisionsplan upprättas för varje kommunalförbund. Se utsedd lekmannarevisor för respektive bolag, stiftelse eller förbund i bilaga 2.

Granskning av bolag och stiftelser

I Östersunds kommun finns ett flertal bolag, förbund och stiftelse som är hel- eller delägda av kommunen. De förtroendevalda revisorerna ansvarar enligt aktiebolagslagen för verksamhetsrevisionen i de företag i vilka de utsetts som revisor. Granskningarna genomförs med sakkunnigt stöd från revisionskontoret.

Risk: Att kommunens företag inte lever upp till de mål och styrdokument fullmäktige beslutat om.

Syfte: Att granska om bolagens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, samt om den interna kontrollen är tillräcklig. För stiftelserna även uttala sig om räkenskaperna är rättvisande.

Revisorerna kan även besluta att genomföra fördjupade granskningar av företagen.

BILAGA 1 – ANSVARFÖRDELNING NÄMNDER

För att granskningsarbetet ska vara effektivt har revisorerna gjort en informell uppdelning av nämndbevakningen mellan sig, enligt nedan. Vid sammanträdena redovisar respektive revisor iakttagelser från sina ansvarsområden.

NÄMND	ANSVARIG REVISOR	BISITTARE
Kommunstyrelsen	Margareta Widell	Kjell Svantesson
Arvodesnämnd	Christian Ferm	Jeanette Wall
Barn- och utbildningsnämnd	Jeanette Wall	Peter Bodemyr
Kultur- och fritidsnämnden	Peter Bodemyr	Gunnar Dovner
Miljö- och samhällsnämnden	Gunnar Dovner	Per Ericsson
Social- och arbetsmarknadsnämnd	Gunnar Dovner	Margareta Widell
Tekniska nämnden	Lennart Brändström	Christian Ferm
Valnämnden	Jeanette Wall	Kjell Svantesson
Vård- och omsorgsnämnden	Peter Bodemyr	Gunnar Dovner
GemN upphandlingssamverkan	Christian Ferm	Lennart Brändström
Gem överförmyndarnämnd	Lennart Brändström	Per Ericsson

BILAGA 2 – LEKMANNAREVISORER I BOLAG, STIFTELSE OCH FÖRBUND

Kommunalförbunden är en egen juridisk person där revisorerna har ett självständigt uppdrag. En revisionsplan upprättas för varje kommunalförbund. Tabellen visar vilka kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund som finns samt utsedd ordinarie lekmannarevisor/-revisor och ersättare.

BOLAG	ORDINARIE	ERSÄTTARE
Östersunds Rådhus AB	Margareta Widell Christian Ferm	
Östersundshem AB	Kjell Svantesson Per Ericsson	
Jämtkraft AB	Lennart Brändström	Per Ericsson
Biogas i Jämtland Härjedalen AB	Per Ericsson	Lennart Brändström
Inlandsbanan AB	Kjell Svantesson	
Jämtlands Räddningsförbund	Kjell Svantesson	
Jämtlands gymnasieförbund	Peter Bodemyr	
Stiftelsen Jamtli	Gunnar Dovner	Jeanette Wall
Stiftelse Jämtlands läns bibliotek	Gunnar Dovner	Margareta Widell Christian Ferm
BRF Körfältets centrum	Lennart Brändström	Jeanette Wall
BRF Torvalla centrum	Jeanette Wall	Lennart Brändström
BRF Åkerärtan	Lennart Brändström	Jeanette Wall